

Sygn. akt IV CSK 475/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa K. H.
przeciwko G. M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 marca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 stycznia 2020 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od

orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący G.M. powołał się na istotne zagadnienia prawne dotyczące rozkładu ciężaru dowodu w zakresie praw i obowiązków stron umowy pożyczki oraz wykładni umowy pożyczki. Wskazał również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Przyczyna kasacyjna w postaci istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Pytania przedstawione przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odpowiadały wskazanym wymaganiom w stopniu oczywistym. Zostały one osadzone w sposób jednoznaczny w okolicznościach konkretnej sprawy i sprowadzały się do oceny prawidłowości rozstrzygnięcia sporu, w którym wydano zaskarżony wyrok. Skarżący nie uzasadnił ponadto, dlaczego w jego ocenie przedstawione problemy mają charakter „istotny” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i zasługują na rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy z punktu widzenia publicznoprawnego celu skargi kasacyjnej oraz dlaczego

dotychczasowy bogaty dorobek doktryny i orzecznictwa w zakresie umowy pożyczki jest w tej mierze niewystarczający; nie wskazał również możliwych kierunków interpretacyjnych i przemawiającej na ich rzecz argumentacji. Za niejasne należało także uznać, jaki wpływ na wynik postępowania mogłoby uzyskać rozstrzygnięcie pytań dotyczących ciężaru dowodu, skoro w skardze nie zarzucono naruszenia art. 6 k.c. ani nie twierdzono, że Sąd Apelacyjny błędnie obciążył skarżącego konsekwencjami niemożności wykazania określonego faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

Podkreślić należało, że postępowanie kasacyjne nie stanowi kolejnej odsłony sporu dotyczącej oceny dowodów i ustaleń faktycznych, a Sąd Najwyższy orzeka w warunkach związania podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Niedopuszczalne jest tym samym opieranie argumentów mających uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na założeniach sprzecznych z wiążącymi Sąd Najwyższy ustaleniami faktycznymi, do czego zmierzała strona skarżąca wskazując, że pozwany zaprzeczał otrzymaniu kwoty pożyczki, podczas gdy Sądy *meriti* ustaliły jednoznacznie, iż do zawarcia umowy pożyczki doszło i pozwany otrzymał określoną w niej kwotę w dniu podpisania umowy oraz w dniu następnym.

Skarżący nie wykazał również, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). We wniosku nie wyjaśniono, z jakich przyczyn nierozpoznanie sprawy przez sąd gospodarczy, nawet jeśli by założyć, że sprawa, w której wydano zaskarżony wyrok, miała charakter sprawy gospodarczej, mogłoby implikować przyjęcie, iż zaskarżony wyrok jest elementarnie i w sposób widoczny na pierwszy rzut oka wadliwy, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.). Twierdzenie skarżącego, że wyrok mógłby być „zupełnie inny”, gdyby Sąd Apelacyjny rozpoznał wniosek o przekazanie sprawy sądowi gospodarczemu, było gołosłowne i pozbawione jurystycznej argumentacji. Ubocznie należało dostrzec, że z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń wynikało wprost, iż umowa pożyczki nie pozostawała w związku

z łączącą strony umową spółki i była niezależna od inwestycji dokonywanych przez powoda w działalność spółki.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

ke